

Zajímavou, čtenáři dosud neobjevenou osobností literatury na severu Čech je **KATEŘINA HEJLOVÁ**, autorka mrazivé novely. Pro Deník řekla:

Osobní bod mrazu si musí každý určit sám

„Dnešní zima? Dřív bývaly velké závěje, silný mráz a led samozřejmostí. Jenže teď už ne – dnes je to anomálie,“ mrzí spisovatelku

ROZHOVOR

RADEK STRNAD

Litoměřice – Svůj domácí – tedy litoměřický – křest už má za sebou kniha Fimbul. Vydalo ji nové pražské nakladatelství JaS, je z pera místní autorky Kateřiny Hejlové. Mladé spisovatelky, píšící zprvu pod pseudonymem Katty Joyce a žijící v Anglii.

Svátost křtu zažila kniha v příjemném, historii dýchajícím prostředí – v litoměřické Dílně ručního papíru Ireny Štyrandové. Sudičky – Jana Váchová, asistentka starosty Litoměřic, Martina Vondráková a Lenka Gotwaldová z Centra cestovního ruchu – popřály knize hodně štěstí na cestě ke čtenářům a pro křest použily kostky ledu. Originální!

Čas pro změnu

Než se tak ale stalo, posteskla si Kateřina Hejlová, že se kniha prakticky nedá v místních knihkupectvích sehnat. Možná, snad se to po našem rozhovoru změní.

Kateřino, vaše kniha se odehrává v Praze v zimě dlouhé, tříleté, depresivní, všeobjímající. Máte jako autorka představu, zda je to čtení ideální do mrazů, nebo naopak k příjemnému ochlazení na pláž?

Tuto volbu bych ponechala čistě na čtenáři. Já osobně bych ale dala přednost ničím nerušenému zinnímu večeru – zalézt si pěkně do tepla pod huňatou deku, po ruce sklenku dobrého vína, případně partnera, který vás ujistí, že u vás zima rozhodně nebydlí.

Je to dost sugestivní čtení. Sám jsem ji četl na sklonku roku, kdy nebyla žádná zima, později zase naopak byla pořádná! Ještě že už dnes máme jaro! Navrhoval bych ale na obálku přelepku „Čist do – 20 °C!“ Co vy na to?

Myslím, že osobní bod mrazu by si měl každý čtenář určit sám. Tento práh je, stejně jako jiné, ryze subjektivní. Nehledě k tomu, že Fimbul zdaleka není jen o zimě, která nás obklopuje zvenčí, ta je jen kulisou. Jde o zimu, kterou máme v sobě. Skrytou jinovatku našich srdcí, nad níž bychom se měli zamyslet.

Překvapilo mě, že máte také jednu kapitolu v knize „Zuby Nehty“, v kolekci hororových povídek, které ilustrovali studenti ústecké Univerzity J. E. Purkyně (UJEP). Máte nějakou souvislost s touto školou?

Osobně ne. Ale Ivona Březinová, pod jejíž záštitou celá sbírka vznikla, zde studovala.

Zuby Nehty jsou historicky prvním projektem tvůrčí skupiny Hlava nehlava, jejíž jsem zakládající členkou.

Přijde si na své

Musím říct, že se povedla. Prozradíte, jak vznikala?

Kniha vznikla na hodinách tvůrčího psaní, vedené právě Ivonou Březinovou. Každý ze studentů přistoupil k tématu strachu trochu jiným způsobem, takže si na své přijde snad každý čtenář.

A obrázky pro ni? Podle mého názoru zajímavě dokreslují atmosféru těchto temných a hororových příběhů.

Výtvarná podoba knihy byla záměrně svěřena rovněž studentům, (volba padla na UJEP), kteří svým osobitým grafickým rukopisem dotvořili atmosféru jednotlivých povídek. Vznikl tak unikátní studentský projekt, který svým způsobem nemá na čes-

SPISOVATELKA Z LITOMĚŘIC, v současnosti žijící v zahraničí, v Anglii, napsala a u vydavatelství JaS vydala poutavou a pozornosti hodnou knihu Fimbul, odehrávající se v Praze za časů kruté tříleté zimy. Vše svírá chlad, zamrznou i nadobro srdce hlavních hrdinů – mladého manželského páru Evy a Petra? Foto: Deník/Karel Pech

kém literárním poli období. A dočkal se také slovenského překladu.

Nahlédnu-li do seznamu knížek, které jste napsala před novelou Fimbul, dvě jsou o hvězdách šoubyznysu , Angelině Jolie a Bradu Pittovi, a o Dr. Houseovi

Věděla jste při psaní, že je Hugh i slušný bluesman a chystá CD?

Při psaní ne. Ale co jsem životopis dokončila a měla tak možnost poznat Hughu „blíž,“ čas od času si ho ráda poslechnu. Zrovna před pár dny jsem si pouštěla desku Let Them Talk z loňského roku.

la. Naopak jsem vždy dbala na to, aby na záložce, vedle mého uměleckého jména, bylo uvedeno i jméno rodné.

Pseudonym – to byl nápad mých nakladatelů, kterým se anglicky znějící jméno zdálo praktické. Vzhledem k tomu, že se jednalo o knihy na za-

epika mě vyvádí z konceptu. Cítím se jistější v kratších prozaických žánrech.

Fimbul, příběh manželského páru, by mohl mít klidně podtitul „ponorka“. Vás ovšem původní vydavatel „nutil“ do jména Zima hrůzy. Sliboval si od toho větší prodej?

Bezpochyby. Ale pro mě byl tento název nepřijatelný. Raději jsem se vzdala honoráře a vykoupila práva, než abych kývla na tak laciný název. Navíc už při psaní jsem věděla, že Fimbul bude Fimbul. Lavírovali jsme ještě s podtitulem, ale nakonec šel k ledu i ten. Fimbul je dost silný, aby obstál sám o sobě. Má v sobě všechno, co má titul mít. Ale spoň já to tak vnímám.

Fimbul má svým způsobem otevřený konec, ale možnost pokračování odmítáte. Řekla jste k tématu už vše, či jen nechcete z knihy „těžít“, jako autoři pokračování úspěšného filmu?

Myslím, že jsem řekla vše, co jsem chtěla. Fimbul od začátku směřoval k jednoznačnému konci. Když jsem dospěla poslední větu, věděla jsem, že už je poslední. Dalšíh slov nebylo třeba. Eva a Petr řekli vše. Nastal čas a prostor pro čtenářovu představivost.

Souhra okolností

Proč jste se rozhodla žít mimo Českou republiku? Jak se žena dostane tak daleko od domova? Když následuje partnera?

U nás to byla souhra okolností. Žili jsme skoro pět let v Irsku, když partner dostal lákavou pracovní nabídku, kterou nešlo odmítnout. A tak jsme sbalili kufry a zamířili do Anglie.

Uvažujete o návratu domů?

Návrat do Čech zvažujeme vlastně od chvíle, kdy jsme do ciziny odjeli, ale zatím se nám domů nechce. Dokud nám cizina něco přináší, má smysl zůstat. Až se to změní, vrátíme se. Pokud jde ale o mě, já v zahraničí rozhodně nestrádám. Můžu psát kdekoli, kde je mi dobře. A cestování mi vyhovuje. Člověk má aspoň odkud brát inspiraci.

Co nyní děláte, čím se živíte?

KNIHA A JÁ. Vlastně ona, Kateřina.

(což je herec Hugh Laurie). Ten typ čtení mi vždy připadal jako práce na zakázku. Pletu se?

Ne, nepletete, skutečně se jedná o knihy psané na zakázku, proto jsem zvolila pseudonym Katty Joyce. Osobně rozlišuji mezi knihami psanými tzv. za domácí úkol – a knihami autorskými, které jsou čistě mým projektem.

Bulvár je laciný

Co vás na celebritách překvapilo? Musí být takové knihy nutně i „na bulvární notu“?

Myslím, že to není vždy nutné. Snažila jsem se, v rámci možnosti, podat co nejvěrnější portrét těchto umělců. Bulvární pojetí je snadný a laciný nástroj, který chytrý čtenář brzy prokoukne a přístě už si vaši knihu nekoupí.

Je to příjemný hudební zážitek a neklamný důkaz, že Laurie zdaleka není jen mrzutý dr. House.

Kterou ze svých předchozích knížek máte nejradši a proč? A je některá „hříchem mládeži“?

Mám velmi ráda román Zabíjte je všechny! Přestože se také jedná o knihu na zakázku, mám k ní velmi intimní vztah. Dá se říct, že je to v podstatě moje prvotina a na jedničky člověk nikdy nezapomíná.

Neschovávala se

Proč se autorka rozhodne psát pod pseudonymem? Bylo pro vás jistým způsobem nebezpečné zveřejnit své jméno?

Nikdy jsem se za pseudonymem neschovávala, takže jsem nic zveřejňovat nemuse-

kázku, nevadilo mi to a rodné jméno jsem si ponechala pro knihy s vlastním námětem.

Nač se ohlížet?

Co by ve vašem životě bylo jinak, nepoznat Ivonu Březinovou, nenavštěvovat Literární akademii Josefa Škvoreckého v Praze? K jakému povolání vás vlastně připravilo?

Co by bylo jinak? Asi všechno. Ale tak je to se všemi životními milníky, nemyslíte? Jak se jednou rozhodnete, kudy půjdete, nemá smysl se ohlížet zpět.

Je Fimbul povídka rozpracovaná do novely?

Ne. Původní ambicí byl román, ale v průběhu psaní se ukázalo, že téma je nosnější pro novelu. Jsem minimalista. Víc škrtám, než píšu, velká

Píšete i v Anglii?

Vždycky jsem psaní kombinovala ještě s jinou prací, protože v Čechách se psaním uživil skutečně jen hrstka vyvolených. Psaní mi ale zabírá většinu pracovního týdne, obvykle i víkendů, to přiznávám. Ale pro mě je to radost. Psaní není na povel, nemůžete ho prostě zamknout v kanceláři. Když vám to píše, píšete. Když to nejde, jdete si třeba zaběhat – nebo pozvete přítele na večeri.

Alergie na hloupost

Jste na něco alergická?

O ničem nevím. Snad jen na zlé a hloupé lidi – to asi každý.

Ptám se proto, že někteří lidé mají třeba alergii na zimu. Pro ně by mohla být vaše kniha „jed“, jako burákové máslo pro anafylaktiky... je to hloupost?

Je pravda, že lidé na zimu stále víc a víc nadávají. Přitom ta současná má se zimou našich dědů pramálo společného. Dřív byly závěje, silný mráz a led samozřejmostí, dnes je to anomálie.

Všichni jsou dnes naočkovaní globálním oteplováním a zima do tohoto modelu prostě nezapadá. Já osobně mám zimu ráda. Jsem asi divná, ale hýčkám si svou anomálii. Možná taky proto jsem napsala Fimbul. Chtěla jsem stvořit obraz, který je přesným opakem toho, čím nás krmí média v posledních letech.

Prozradíte, na čem v současnosti pracujete? A v jakém stadiu dnes vaše nová kniha je? Už jste opět dohodnuta s nakladatelstvím JaS?

Momentálně pracuji na třech textech současně. Jeden leží u Jany Semelkové z JaSu na stole a čeká na korektury, druhý zraje v mém šuplíku a třetí se mi rodí v hlavě.

Jsem teď spíš ve fázi sbírání materiálů a procesu osobní očisty, než psaní. Taková vlastní kryptoterapie. Doufám, že se na jaře vyloupnu v plné síle a zdraví.

Nezasahovala

Odhadnete, jaká by kniha Fimbul byla, nebýt Jany Semelkové? Dostala by se vůbec na pulty?

Text jako takový by zůstal stejný, do něj Jana téměř nezasahovala. Což svědčí o její bezmezné důvěře, za kterou jí moc děkuju. Nezasahovala vlastně ani do úprav sazby, obálky, kterou dělala moje švagrová Lenka, ani ilustrací mého bratra Martina. Prostě ideální nakladatel (smích).

A jestli by byl Fimbul na pultech i bez Jany Semelkové? Na tuhle otázku jsem zatím odpověď nehledala.

Co jste kulturně v ČR za svou návštěvu rodště, Litoměřic, stihla? A co naopak „propásala“?

Kultura šla v posledních týdnech trochu stranou. Nebyl čas. Bohužel. Zvládl jsem ale týdenní poznávací zájezd do Řecka na vlastní pěst. Potřebovala jsem nasbírat materiály na další knihu a zároveň si trochu odpočinout. Odletali jsme na silvestra, takže Nový rok jsme přivítali v Aténách.

Stojíme na zemi

Podepsal se na vašem psaní fakt, že jste právě z Máchova kraje? Či snad něco jiného?

Elegická lyrika je mi blízká, to je pravda. Myslím, že mám v sobě i trochu toho máchovského snilkovství a tuhláctví. Ale jinak – jinak bych se s takovým géniem nerada porovnávala. Stojím přece jen nohama na zemi. Alespoň většinou.